

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Людмила СТАНІСЛАВОВА

30 *серпня* 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційні технології соціальної та соціально-педагогічної роботи

Галузь знань – 23 Соціальна робота

Спеціальність – 231 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма – Соціальна робота. Соціальна педагогіка

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС

Шифр дисципліни – ОПП.03

Мова навчання – українська

Статус дисципліни – обов'язкова (дисципліна професійної підготовки)

Факультет – гуманітарно-педагогічний

Кафедра – соціальної роботи і соціальної педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	СРС, у т.ч. ІРС				
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна	1	1	5.0	150	68	34		34		82				+
Заочна	1	1	5.0	150	16	8		8		134				+

Робоча програма складена на основі Освітньо-професійної програми Соціальна робота. Соціальна педагогіка та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота

Робочу програму склала *Людмила СТАНІСЛАВОВА* доктор пед. наук, професор АННА РІДКОДУБСЬКА

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки

Протокол від 29 серпня 2024 р. №1 Зав. кафедри *Юрій БРИНДІКОВ* Юрій БРИНДІКОВ

Робочу програму розглянуто та схвалено вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради ГПФ *Людмила СТАНІСЛАВОВА* Людмила СТАНІСЛАВОВА

2. Пояснювальна записка

Дисципліна «Інноваційні технології соціальної та соціально-педагогічної роботи» є складовою циклу дисциплін професійної підготовки фахівців освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 231 Соціальна робота та освітньо-професійною програмою «Соціальна робота. Соціальна педагогіка».

Пререквізити: теорія і моделі соціальної роботи, методи соціальної роботи, соціальне проектування, технології соціальної та соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах, соціальна експертиза та прогнозування, управління соціальними проектами та послугами.

Кореквізити: кадровий менеджмент в соціальних закладах, соціальна терапія проблем індивіда та групи, соціальний супровід отримувачів соціальних послуг, соціально-психологічна діагностика та реабілітація.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності:** здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (загальна ерудованість, творча ініціатива, комп'ютерна грамотність, комунікативні та організаторські уміння, навички роботи в групі, базові знання з теорії і практики соціального проектування, соціальної експертизи та прогнозування, технологій соціальної та соціально-педагогічної роботи, управління соціальними проектами та послугами). Здатність бути креативним та ініціативним. Здатність застосовувати інноваційність у соціальній сфері. Здатність застосовувати інноваційні соціальні та соціально-педагогічні технології у конкретні галузі соціальної роботи з різними категоріями клієнтів

- **програми результати навчання:** показувати навички творчої самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати та представляти власний досвід, аналізувати та застосовувати досвід колег. Знати та розуміти основи впровадження інноваційних технологій у соціальній роботі. Застосовувати набуті теоретичні знання, навички та уміння на практиці, враховуючи інноваційні форми, методи, прийоми роботи соціального працівника у закладах різного типу для вирішення соціально-педагогічних, методичних, дослідних, організаційно-керівних та інших завдань з урахуванням сучасних досягнень теорії та практики соціальних працівників-експериментаторів, змістовно інтерпретувати отримані результати, характеризувати інноваційну діяльність та професійно оцінювати її наслідки.

Мета дисципліни: Формування особистості фахівця-новатора, здатного ефективно поєднувати теоретичні знання з інноваційними методами (методиками), технологіями, впроваджувати та професійно оцінювати перспективи інноваційної діяльності у різних сферах соціальної роботи: соціальні організації, заклади соціальної допомоги та захисту населення, освітні, культурні, пенітенціарні, правоохоронні організації, заклади та установи, реабілітаційні центри тощо.

Предмет дисципліни: обсяг теоретичних та практично-орієнтованих знань, умінь та навичок студентів у контексті інноваційних ідей та підходів у сфері соціальної роботи.

Завдання дисципліни: сприяти засвоєнню теоретичних основ інноваційних теорій, концепцій та технологій у соціальній сфері, розвитку креативного професійного мислення, оволодінню новим прогресивним досвідом, практичними уміннями та навичками, необхідними для творчої самореалізації у різних сферах соціальної роботи.

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практ. заняття	СРС
Тема 1. Соціальна та педагогічна інноватика у структурі наукового знання	2	2	5
Тема 2. Соціальні та соціально-педагогічні технології у соціальній роботі	2	2	5
Тема 3. Класифікація соціальних та соціально-педагогічних нововведень	2	2	5
Тема 4. Теоретичні основи впровадження інноваційних технологій у соціальній роботі	2	2	5
Тема 5. Сучасні наукові аспекти розвитку соціальних та соціально-педагогічних технологій	2	2	5
Тема 6. Виховні технології як спосіб соціально-педагогічної діяльності	2	2	5
Тема 7. Дискусійні технології у роботі соціального працівника	2	2	5
Тема 8. Інноваційні форми та методи у соціальній роботі	2	2	5
Тема 9. Інноваційність у роботі з сім'єю	2	2	5
Тема 10. Інноваційні підходи у роботі з молодим подружжям	2	2	5
Тема 11. Інноваційна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування	2	2	5
Тема 12. Інновації у соціальній роботі з літніми людьми	2	2	5
Тема 13. Інновації у соціальній роботі з дітьми раннього дитячого та дошкільного віку	2	2	5
Тема 14. Інновації у соціальній роботі з підлітками	2	2	5
Тема 15. Інновації у соціальній роботі з молоддю	2	2	4
Тема 16. Інновації у соціальній роботі з жінками	2	2	4
Тема 17. Інноваційна діяльність соціального працівника	2	2	4
Разом за семестр:	34	34	82

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Зміст лекційного курсу для здобувачів денної форми навчання

№ лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	<p>ТЕМА 1. СОЦІАЛЬНА ТА ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА У СТРУКТУРІ НАУКОВОГО ЗНАННЯ</p> <p>1. Сутність та структура інноватики. 2. Загальне поняття про інновацію. Класифікація соціальних та педагогічних інновацій. 3. Життєвий цикл інновацій (етапи розвитку інновацій). <i>Література:</i> [1 (с. 17-31); 5 (с. 5-28)]</p>	2
2.	<p>ТЕМА 2. СОЦІАЛЬНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ</p> <p>1. Сутність соціальних та соціально-педагогічних технологій. 2. Еволюція поняття «технологія». 3. Структура, ознаки та предмет технології. 4. Класифікація соціальних та соціально-педагогічних технологій.</p>	2

	<i>Література:</i> [1 (с. 56-78); 4 (с. 138-140); 5 (с. 191-219)]	
3.	ТЕМА 3. КЛАСИФІКАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ НОВОВВЕДЕНЬ 1. Типологія нововведень. 2. Види інновацій у соціальній роботі. 3. Критерії інновацій. <i>Література:</i> [1 (с. 72-75); 3 (с. 5-11); 4 (с. 140-143); 5 (с. 191-236)]	2
4.	ТЕМА 4. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ 1. Особливості та структурні типи інноваційних соціальних та соціально-педагогічних технологій. 2. Види впроваджень. 3. Фактори, які впливають на впровадження інноваційних технологій у соціальній роботі. <i>Література:</i> [2 (с. 15-44); 3 (с. 131-134); 5 (с. 20-28)]	2
5.	ТЕМА 5. СУЧАСНІ НАУКОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 1. Основні підходи до вивчення соціальних та соціально-педагогічних технологій. 2. Роль та місце інноваційних технологій у соціальній роботі. 3. Виокремлення інноваційних технологій у спеціальну галузь науки. <i>Література:</i> [1 (с. 38-55); 2 (с. 86-93); 5 (с. 201-219)]	2
6.	ТЕМА 6. ВИХОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СПОСІБ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 1. Сутність, зміст та етапи технології виховання. 2. Комплексний підхід до технології виховання. 3. Виховний ідеал у технології виховання. 4. Умови оптимального вибору форм та методів технології виховання. <i>Література:</i> [1 (с. 56-71); 2 (с. 111-124); 3 (с. 76-83)]	2
7.	ТЕМА 7. ДИСКУСІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА 1. Сутність дискусійного підходу. 2. Організація дискусії. 3. Етапи проведення диспуту. <i>Література:</i> [1 (с. 45-77); 2 (с. 80-115); 3 (с. 52-63)]	2
8.	ТЕМА 8. ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ 1. Поняття «метод» у соціальній роботі. 2. Зміни у існуючих та виникнення нових інноваційних форм і методів соціальної роботи. 3. Методи індивідуальної, групової та общинної соціальної роботи. <i>Література:</i> [2 (с. 47-63); 3 (с. 37-41); 4 (с. 116-138)]	2
9.	ТЕМА 9. ІННОВАЦІЙНІСТЬ У РОБОТІ З СІМ'ЄЮ 1. Інноваційні технології соціальної роботи з сім'ями різного типу. 2. Методи соціальної роботи з сім'ями різного типу. 3. Організаційні форми у роботі з сім'єю. <i>Література:</i> [2 (с. 15-44); 4 (с. 151-154); 5 (с. 278-301)]	2
10.	ТЕМА 10. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У РОБОТІ З МОЛОДИМ ПОДРУЖЖЯМ 1. Сутність проблем молодого сім'ї. 2. Соціальні технології роботи з молодим подружжям. 3. Стратегії і тактики подолання внутрішньоособистісних конфліктів	2

	<p>молодого подружжя. <i>Література:</i> [2 (с. 15-44); 4 (с. 151-154); 5 (с. 278-301)]</p>	
11.	<p>ТЕМА 11. ІННОВАЦІЙНА РОБОТА З ДІТЬМИ-СИРОТАМИ ТА ДІТЬМИ, ПОЗБАВЛЕНИМИ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ 1. Сучасні технології роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування. 2. Інноваційні технології соціальної опіки та піклування. <i>Література:</i> [3 (с. 86-104); 4 (с. 98-125); 5 (с. 151-152)]</p>	2
12.	<p>ТЕМА 12. ІННОВАЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З ЛІТНІМИ ЛЮДЬМИ 1. Особливості, перспективні напрями та організація соціальної роботи з літніми людьми. 2. Інноваційні технології соціальної роботи з людьми похилого віку. 3. Компетентність соціального працівника у роботі з людьми похилого віку. <i>Література:</i> [3 (с. 57-90); 5 (с. 323-338)]</p>	2
13.	<p>ТЕМА 13. ІННОВАЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ РАНЬОГО ДИТЯЧОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 1. Використання сенситивних періодів у соціальній роботі з дітьми раннього дитячого та дошкільного віку. 2. Технології раннього розвитку та розвивальні технології у роботі з дітьми раннього дитячого та дошкільного віку. 3. Особливості соціальної роботи з дітьми раннього дитячого та дошкільного віку в малонаселених пунктах. <i>Література:</i> [2 (с. 35-56); 3 (с. 126-150)]</p>	2
14.	<p>ТЕМА 14. ІННОВАЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З ПІДЛІТКАМИ 1. Нові стратегічні напрями соціально-педагогічного впливу на підлітків. 2. Роль технології самоврядування у роботі з підлітками. 3. Технології адаптації у роботі з підлітками. 4. Технології супроводу підлітків з акцентуаціями характеру. <i>Література:</i> [2 (с. 31-34); 3 (с. 151-172)]</p>	2
15.	<p>ТЕМА 15. ІННОВАЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З МОЛОДДЮ 1. Проблеми молоді та державна молодіжна політика. 2. Соціальний інтелект та сценарне програмування особистості. 3. Нові технології соціальної роботи з молоддю. <i>Література:</i> [2 (с. 173-185); 3 (с. 173-192)]</p>	2
16.	<p>ТЕМА 16. ІННОВАЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З ЖІНКАМИ 1. Жінка та соціокультурне середовище. Особливості соціальних проблем жінок. 2. Соціальний захист жінок. 3. Технології соціальної роботи з жінками в сучасних умовах. <i>Література:</i> [2 (с. 63-64); 3 (с. 160-172); 5 (с. 302-322)]</p>	2
17.	<p>ТЕМА 17. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА 1. Поняття «індивідуальність соціального працівника». 2. Концептуальна модель індивідуальності соціального працівника. 3. Вплив інноваційних технологій на професійну підготовку соціального працівника. <i>Література:</i> [1 (с. 247-288); 2 (с. 271-295)]</p>	2
	Загальна кількість годин:	34

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій	К-ть годин
1-4	СОЦІАЛЬНА ТА ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА У СТРУКТУРІ НАУКОВОГО ЗНАННЯ Література: [1 (с. 7-11), 4 (с. 5-12, с. 26-29),]	2
5-6	ВИХОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СПОСІБ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Література: [1 (с. 19-27), 4 (с. 31-38)]	3
7-8	ІННОВАЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З РІЗНИМИ ТИПАМИ КЛІЄНТІВ Література: [1 (с. 20-24, с. 27-31), 4 (с. 19-25, с. 38-45), 5 (с. 50-51), 11 (с. 50-55, с. 86-87)]	3
	Разом:	8

№	Перелік тем практичних занять	К-ть годин
1.	<i>Соціальна та педагогічна інноватика у структурі наукового знання</i> Література: [1 (с. 17-31); 5 (с. 5-28)]	2
2.	<i>Соціальні та соціально-педагогічні технології у соціальній роботі</i> Література: [1 (с. 56-78); 4 (с. 138-140); 5 (с. 191-219)]	2
3.	<i>Класифікація соціальних та соціально-педагогічних нововведень</i> Література: [1 (с. 72-75); 3 (с. 5-11); 4 (с. 140-143); 5 (с. 191-236)]	2
4.	<i>Теоретичні основи впровадження інноваційних технологій у соціальній роботі</i> Література: [2 (с. 15-44); 3 (с. 131-134); 5 (с. 20-28)]	2
5.	<i>Сучасні наукові аспекти розвитку соціальних та соціально-педагогічних технологій</i> Література: [1 (с. 38-55); 2 (с. 86-93); 5 (с. 201-219)]	2
6.	<i>Виховні технології як спосіб соціально-педагогічної діяльності</i> Література: [1 (с. 56-71); 2 (с. 111-124); 3 (с. 76-83)]	2
7.	<i>Дискусійні технології у роботі соціального працівника</i> Література: [1 (с. 45-77); 2 (с. 80-115); 3 (с. 52-63)]	2
8.	<i>Інноваційні форми та методи у соціальній роботі</i> Література: [2 (с. 47-63); 3 (с. 37-41); 4 (с. 116-138)]	2
9.	<i>Інноваційність у роботі з сім'єю</i> Література: [2 (с. 15-44); 4 (с. 151-154); 5 (с. 278-301)]	2
10.	<i>Інноваційні підходи у роботі з молодим подружжям</i> Література: [2 (с. 15-44); 4 (с. 151-154); 5 (с. 278-301)]	2
11.	<i>Інноваційна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування</i> Література: [3 (с. 86-104); 4 (с. 98-125); 5 (с. 151-152)]	2
12.	<i>Інновації у соціальній роботі з літніми людьми</i> Література: [3 (с. 57-90); 5 (с. 323-338)]	2
13.	<i>Інновації у соціальній роботі з дітьми раннього дитячого та дошкільного віку</i> Література: [2 (с. 35-56); 3 (с. 126-150)]	2
14.	<i>Інновації у соціальній роботі з підлітками</i> Література: [2 (с. 31-34); 3 (с. 151-172)]	2
15.	<i>Інновації у соціальній роботі з молоддю</i>	2

	Література: [2 (с. 173-185); 3 (с. 173-192)]	
16.	Інновації у соціальній роботі з жінками Література: [2 (с. 63-64); 3 (с. 160-172); 5 (с. 302-322)]	2
17.	Інноваційна діяльність соціального працівника Література: [1 (с. 247-288); 2 (с. 271-295)]	2
	Загальна кількість годин	34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

Номер заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1-4	ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ ТА В СОЦІАЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ Література: [1 (с. 7-11), 4 (с. 5-12, с. 26-29), 11 (с. 7-17), 20 (с. 11-24)]	4
5-6	ІННОВАЦІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З РІЗНИМИ ТИПАМИ КЛІЄНТІВ Література: [1 (с. 19-27), 4 (с. 31-38), 11 (с. 17-21), 20 (с. 82-94), 22 (с. 45)]	4
	Разом:	8

Зміст самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних занять, тестуванні, виконанні індивідуальних завдань (презентації, індивідуальні дослідження, міні-проекти, есе, словникова робота, структури тощо).

№ п/п	Зміст самостійної (індивідуальної) роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Соціальна та педагогічна інноватика у структурі наукового знання 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання лекційного матеріалу (конспект) та літератури. Доповнити список літератури новими джерелами. Ознайомитись з періодичними виданнями з проблем інноваційних технологій у соціальній сфері. Інструкція для самопідготовки 1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення. 3. Проаналізувати підходи авторів різних підручників та посібників до визначення поняття «інновація»(завдання виконати письмово). Що є спільного у цих визначеннях? 4. Словникова робота: інноватика, інновація, педагогічна інновація, соціальна інновація, новизна, інноваційна діяльність, педагогічні відкриття, педагогічні винаходи, педагогічні вдосконалення, інноваційні процеси, інноваційний потенціал, педагогічна неологія, педагогічна аксіологія, педагогічна праксіологія. 5. Опрацювати витяг з Положення «Про порядок здійснення інноваційної діяльності».	5
2.	Тема 2. Соціальні та соціально-педагогічні технології у соціальній роботі 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.	5

	<p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення. 3. Оформити порівняльну таблицю: соціальні та соціально-педагогічні технології. 4. Схематично зобразити функції технологій соціальної роботи. 5. Підготувати повідомлення на тему: «Особливості соціальних технологій порівняно з технологіями матеріальної сфери життєдіяльності суспільства». 	
3.	<p>Тема 3. Класифікація соціальних та соціально-педагогічних нововведень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення: <ol style="list-style-type: none"> 1) Ознаки, за якими здійснюється класифікація соціальних технологій. 2) Пояснити багатоманітність соціальних технологій. 3) Як можна класифікувати технології соціальної роботи. 4) Критерії педагогічних інновацій. (Волкова Н.П. Педагогіка: Вид. 2-ге. перероб., доп. – К.: Академвидав, 2007. – с.464-466). 5) Класифікація інновацій в освіті (автор статті Л.В. Буркова). 3. Словникова робота: класифікація інновацій, інноваційний потенціал соціального працівника, інноваційний потенціал організації, інноваційний заклад. 4. Оформити таблицю: Основні групи інновацій (ознака класифікації, тип інновації). 5. Підготувати повідомлення на тему: <ol style="list-style-type: none"> 1) Проблема технологізації процесу навчання і виховання у педагогічній спадщині А.С. Макаренка. 2) Педагогічна технологія і педагогічна майстерність (порівняльний аналіз). 3) Педагогічна технологія і педагогічна творчість (порівняльний аналіз). 6. Підготуватись до дискусії на тему: <ol style="list-style-type: none"> 1) Соціальні та соціально-педагогічні технології з погляду сучасного соціального працівника (на матеріалі вивчення періодики). 2) Дослідження умов ефективного використання педагогічних технологій у сучасній системі освіти (на матеріалі вивчення навчальних закладів міста, району, області). 3) Дискусійні питання використання педагогічних технологій у шкільній освіті (за матеріалами сучасних педагогічних видань). 4) Характеристика соціального працівника-технолога (теоретична і «практична» моделі). 7. Оформити таблицю: класичні та альтернативні педагогічні технології, педагогічні технології початкового навчання, педагогічні технології закладів нового типу (представити даний перелік технологій за зразком): Довідка про технологію Цільові орієнтири технології Процесуальна частина технології Психолого-педагогічні умови застосування технології Результативність технології 	5
4.	<p>Тема 4. Теоретичні основи впровадження інноваційних технологій у соціальній роботі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. 	5

	<p>3. Підготовка до тестового контролю.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу.</p> <p>2. Опрацювати питання для самостійного вивчення.</p> <p>1). Таблиця 1: Фактори, які визначають ефективність впровадження соціальних технологій (власний коментар)</p> <p>2) Таблиця 2: Компоненти та етапи технологічного процесу.</p>	
5.	<p>Тема 5. Сучасні наукові аспекти розвитку соціальних та соціально-педагогічних технологій</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою.</p> <p>2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу.</p> <p>2. Опрацювати питання для самостійного вивчення:</p> <p>1) Соціальні технології: різновиди, сильні і слабкі сторони, переваги і недоліки, застосування соціальних технологій у практиці соціальної роботи.</p> <p>2) Основні ознаки педагогічної технології. (І.М. Дичківська Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – с.75-78).</p> <p>3) Сутність педагогічної технології у працях вітчизняних дослідників: В.П. Безпалько, М.В. Кларин. Г.К. Селевко та інші. – (І.М. Дичківська Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – с.64-72. у тому числі: рівні функціонування с.67).</p> <p>3. Словникова робота: технологія, технологізація, технологічний процес, технологічна схема, технологічна карта, соціальна технологія, педагогічна технологія, освітні технології, технологія навчання, технологія виховання, персоніфікована технологія, навчальна технологія.</p>	5
6.	<p>Тема 6. Виховні технології як спосіб соціально-педагогічної діяльності</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою.</p> <p>2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу.</p> <p>2. Опрацювати питання для самостійного вивчення:</p> <p>1) Зміст та тематика виховних справ (пізнавальні; соціально-орієнтовані; етичні; естетичні; екологічні; трудові; спортивні).</p> <p>2) Прокоментувати назви: «виховний захід», «колективна виховна справа» (КВС), «колективна творча справа» (КТС), «вихована справа» (ВС).</p> <p>3) Розкрити сутність КТС за І.П.Івановим.</p> <p>3. Скласти таблицю (порівняти традиційні та інноваційні форми та методи виховання).</p> <p>4. Розробити схему технології виховання, включити, як центральну складову, інноваційні елементи.</p> <p>5. Словникова робота: виховна технологія, технологія виховання, виховний процес, виховний вплив, виховний захід, виховний ідеал, комплексність, комплексний підхід, виховна справа, форми і методи технології виховання.</p> <p>6. Проаналізувати розуміння виховного ідеалу з позицій сьогодення у трактуванні сучасного українського професора О. Вишневського (через систему цінностей). Більш детально: <i>Вишневський О.І. Система цінностей і структура змісту виховання // Теоретичні основи педагогіки / За ред. О.І. Вишневського. – Дрогобич, 2001. – С.94-95</i></p> <p>7. Творчі роздуми: Сучасний виховний ідеал. Який він?</p>	5
7.	<p>Тема 7. Дискусійні технології у роботі соціального працівника</p>	5

	<p>1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення. 3. Словникова робота: методи дискусійного характеру, диспут, дискусія, спір (суперечка), аргументація, дебати, логоманія, полеміка, софістика, евристика. 4. Ознайомитись з правилами дискусії. Створити власну пам'ятку учасників дискусії. 5. Проаналізувати дванадцять способів змусити людей пристати на вашу думку, яку пропонує автор книги «Як здобувати друзів і впливати на людей» Дейл Карнегі. З чим ви погоджуєтесь, а з чим ні? 6. Підготуватися до проведення дискусії на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Державний захист сім'ї та дитинства. 2) Що таке справедливість? 3) Падіння моралі. Наслідки. 4) Вічні цінності очима вихованців. 5) Вічні цінності моїми очима та очима В.Сухомлинського. 6) Як ви розумієте поняття свобода і відповідальність? 7) Як ви співвідносите правові і моральні норми у своєму житті? 8) «Важкі» учні чи «важкі» батьки? 9) Вічні проблеми – батьки, діти, педагоги. 10) Різні погляди на проблему: кохання і ранні шлюби. 11) Чи є майбутнє у молоді України? 12) Докори совісті. Що це? 13) Чи потрібно боротися зі своїми недоліками? 14) Здоровий спосіб життя. Хто за? 15) Молодіжна культура. Яка вона? 16) Творчість людини: шляхи звільнення від стереотипів і шаблонів. 	
8.	<p>Тема 8. Інноваційні форми та методи у соціальній роботі</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення. 3. Скласти таблицю (порівняти традиційні та інноваційні форми та методи соціальної роботи). 4. Скласти схему, навести конкретні приклади: індивідуальні, групові та обцинні методи соціальної роботи.</p>	5
9.	<p>Тема 9. Інноваційність у роботі з сім'єю</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення. 3. Скласти таблицю: Соціальні технології роботи з сім'єю (безпосередня та опосередкована робота). 4. Скласти таблицю: Соціальні технології роботи з батьками (безпосередня та опосередкована робота). 5. Технології розвитку контактів між сім'ями. 6. Підготувати повідомлення на тему:</p>	5

	<p>1) Екстрені технології соціальної роботи з сім'єю. 2) Технології, спрямовані на підтримку стабільності сім'ї. 3) Рівні технологій соціальної роботи з неблагополучною у виховному плані сім'єю.</p>	
10.	<p>Тема 10. Інноваційні підходи у роботі з молодим подружжям</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення. 3. Таблиця: Молода сім'я як об'єкт соціальної роботи: дослідження соціального становища молодого подружжя, основні проблеми молодої сім'ї, форми, методи, соціальні технології роботи з молодою сім'єю. 4. Соціальний захист та соціальне забезпечення молодої сім'ї. 5. Створити паспорт соціальної технології роботи з молодим подружжям (показники соціального благополуччя / неблагополуччя, підтримка стабільності, патронат, нові моделі комплексної допомоги молодої сім'ї тощо).</p>	5
11.	<p>Тема 11. Інноваційна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення. 3. Складіть схему технології передачі дітей на виховання в сім'ю опікунів, у спеціалізовані заклади для дітей-сиріт і будинки-інтернати, будинки сімейного типу чи прийомні сім'ї. 4. Таблиця: Інноваційні напрямки соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування. 5. Підготувати повідомлення на тему: Інноваційні напрямки роботи у сфері соціального сирітства.</p>	5
12.	<p>Тема 12. Інновації у соціальній роботі з літніми людьми</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. 3. Підготовка до тестового контролю.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення. 3. Участь людей літнього віку у житті сучасного суспільства. 4. Таблиця: Старість крізь призму стереотипів: позитивні та негативні стереотипи, соціальна адаптація до старості Навести конкретні приклади. 5. Чинники довголіття та повноцінного життя. 6. Особливості соціально-педагогічного патронату людей похилого віку на різних стадіях старіння.</p>	5
13.	<p>Тема 13. Інновації у соціальній роботі з дітьми раннього дитячого та дошкільного віку</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою. 2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу. 2. Опрацювати питання для самостійного вивчення:</p>	5

	<p>1) Технології раннього розвитку.</p> <p>2) Технології розвитку відчуттів і розширення орієнтування у навколишньому середовищі дітей раннього дитячого віку.</p> <p>3) Технології навчально-виховної та оздоровчої роботи з дітьми віком від двох місяців до п'яти років.</p> <p>4) Ігрові педагогічні технології у роботі з дітьми раннього дитячого та дошкільного віку.</p> <p>3. Письмове завдання: підготуватись до тренувальних вправ «Як звертатися до дитини». (Навести конкретні приклади).</p> <p>4. Підготуватись до дискусії на тему: «Наслідки покарань»</p>	
14.	<p>Тема 14. Інновації у соціальній роботі з підлітками</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою.</p> <p>2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p>Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу.</p> <p>2. Опрацювати питання для самостійного вивчення:</p> <p>1) Технологія створення «Банку даних підлітків шкільного віку, які знаходяться у тяжкій життєвій ситуації».</p> <p>2) Особливості тактик соціально-педагогічного супроводу підлітків з акцентуаціями характеру.</p> <p>3. Підготуватись до дискусії на тему: «Підліток очима дорослих» або «Сучасний підліток».</p>	5
15.	<p>Тема 15. Інновації у соціальній роботі з молоддю</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою.</p> <p>2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p>Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу.</p> <p>2. Опрацювати питання для самостійного вивчення:</p> <p>Технології соціальної профілактики, соціального обслуговування, соціальної реабілітації, соціальної допомоги та підтримки, соціального супроводу та інспектування у роботі з молоддю.</p> <p>3. Підготуватись до дискусії на тему: «Молодь – продуктивна сила суспільства».</p> <p>4. Письмове завдання: Молодь України у дзеркалі соціології.</p>	4
16.	<p>Тема 16. Інновації у соціальній роботі з жінками</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою.</p> <p>2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p>Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу.</p> <p>2. Опрацювати питання для самостійного вивчення:</p> <p>1) Технології соціальної роботи з молодими жінками.</p> <p>2) Технології соціальної роботи з безробітними жінками.</p> <p>3) Технології соціальної роботи з жінками, жертвами сімейного насильства.</p> <p>3. Підготуватись до дискусії на тему: «Види домашнього насильства».</p> <p>4. Таблиця: Вивчення соціального становища жінок представниками фемінізму, психологічною наукою, соціологією, у гендерних дослідженнях (навести конкретні приклади).</p> <p>5. Підготувати повідомлення (<i>аспект за вибором</i>):</p> <p>1) Жіноче безробіття.</p> <p>2) Гендерні дискусії.</p> <p>3) Права жінок у різних сферах життя.</p> <p>4) Історичні традиції соціального захисту жінок.</p>	4

17.	<p>Тема 17. Інноваційна діяльність соціального працівника</p> <p>1. Підготовка до практичного заняття за темою.</p> <p>2. Опрацювання літератури, конспекту лекцій.</p> <p style="text-align: center;">Інструкція для самопідготовки</p> <p>1. Вивчити рекомендовану літературу.</p> <p>2. Опрацювати питання для самостійного вивчення:</p> <p>1) Індивідуальний стиль інноваційної діяльності соціального працівника.</p> <p>2) Діагностика готовності соціального працівника до інноваційної діяльності.</p> <p>3) Шляхи та методи розвитку інноваційної поведінки соціального працівника.</p> <p>4) Психологічні бар'єри у інноваційній діяльності соціального працівника.</p> <p>3. Словникова робота: інноваційна діяльність, інноваційний експеримент, передовий соціально-педагогічний досвід, новаторський соціально-педагогічний досвід, зразковий соціально-педагогічний досвід, психологічні бар'єри, фрустрація, управління інноваціями, готовність до інноваційної діяльності, інноваційна компетентність соціального працівника, особистісна центрація соціального працівника, інноваційна поведінка соціального працівника.</p> <p>4. Скласти таблицю: порівняти передовий та новаторський інноваційний досвід соціального працівника.</p> <p>5. Письмова робота: охарактеризуйте на конкретних прикладах інноваційні стереотипи.</p> <p>6. Розробіть пам'ятку (рекомендації) щодо формування індивідуального стилю інноваційної діяльності соціального працівника.</p>	4
	Загальна кількість годин:	82

**Орієнтовна тематика індивідуального завдання (презентація)
для самостійної роботи студентів**

(з використанням елементів: конкурсу, гри, розваги, психотренінгу, естафети, дискусії, інсценізації, пізнавальної вікторини, сценарію, ярмарки тощо)

1. Підготувати презентацію **день (аспект за вибором)**:
  - природи;
  - лідера;
  - перевтілень;
  - спорту;
  - гумору;
  - фантазії;
  - казки;
  - дитинства;
  - знайомств;
  - гри;
  - любові;
  - дружби;
  - впевненості у собі;
  - матері;
  - мови тощо.
2. Підготувати презентацію **на етичну тему (аспект за вибором)**:
  - 1) Про милосердя.
  - 2) Байдужість у нашому житті.
  - 3) У чому смисл життя?
  - 4) Як я хочу прожити своє життя.

- 5) Чи потрібний людині ідеал?
- 6) Що таке справжня сміливість.
- 7) Власний варіант.
3. Підготувати презентацію - **дискусію (аспект за вибором)**:
  - 1) Державний захист сім'ї та дитинства.
  - 2) Що таке справедливість?
  - 3) Падіння моралі. Наслідки.
  - 4) Вічні цінності очима вихованців.
  - 5) Вічні цінності моїми очима та очима В.Сухомлинського.
  - 6) Як ви розумієте поняття свобода і відповідальність?
  - 7) Як ви співвідносите правові і моральні норми у своєму житті?
  - 8) «Важкі» учні чи «важкі» батьки?
  - 9) Вічні проблеми – батьки, діти, педагоги.
  - 10) Різні погляди на проблему: кохання і ранні шлюби.
  - 11) Чи є майбутнє у молоді України?
  - 12) Докори совісті. Що це?
  - 13) Чи потрібно боротися зі своїми недоліками?
  - 14) Здоровий спосіб життя. Хто за?
  - 15) Молодіжна культура. Яка вона?
  - 16) Творчість людини: шляхи звільнення від стереотипів і шаблонів.
4. Підготувати презентацію на **українську тематику (аспект за вибором)**:
  - 1) Українське весілля. Весільні обряди на Україні (на Поділлі).
  - 2) Українська пісня. Пісня – душа народу (пісні Поділля).
  - 3) Українська родина. «Який птах, таке й гніздо» (місцевий колорит).
  - 4) Українські ремесла. Родинні ремесла (ремесла на Поділлі).
  - 5) Український рушник. Рушник як символ України (рушники Поділля).
  6. Українська писанка. Писанка – символ життя (писанки Поділля).
  7. «Бережіть здоров'я змолоду» (місцеві традиції).
5. Підготувати презентацію-**диспут (аспект за вибором)**:
  - 1) Диспут: «Чи потрібний людині ідеал? Ваше майбутнє. Яким ви його бачите?»
  - 2) Диспут: «Портрет на фоні епохи».
  - 3) Диспут: «Народознавство як засіб формування емоційного світосприйняття особистості» (на вибір: зимовий, весняний, літній, осінній фольклор, прикмети, можливе використання традицій тощо).
  - 4) Диспут: «Чи цільна ти натура? Посієш звичку – пожнеш характер».
  - 5) Диспут: «Що я знаю про позитивні риси особистості», «Чи такий я, як усі (внутрішнє бачення свого «Я»).
  - 6) Диспут: «Контроль і самоконтроль. З чого вони починаються?» Навіщо я прожив день, якщо не пізнав нічого нового?»

5. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій навчання, поєднання традиційних та інноваційних (активних) методів, прийомів, технік, індивідуальних та групових форм засвоєння знань, зокрема: *лекції* (вступна, тематична, оглядова, лекція-бесіда, лекція з помилками, проблемна лекція, лекція з елементами дискусії та застосуванням техніки зворотного зв'язку, лекція-візуалізація і т.д.); *практичні заняття* з елементами обговорення, диспуту, «круглих столів», дебатів, судових засідань, засідань експертних груп, форумів, симпозіумів, ділових, рольових, дидактичних ігор, методів драматизації, представлення презентацій, розв'язування задач, завдань та ситуацій (інцидентів, казусів тощо); *самостійна робота* (презентації, словникова робота, індивідуальні творчі завдання та індивідуальні дослідження) і мають за мету – набуття студентами практичних умінь і навичок.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення курсу здійснюється проміжний та підсумковий види контролю. Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою та графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- метод усного контролю – *усне опитування* кожного студента (у т.ч. представлення презентацій);
- засвоєння теоретичного матеріалу тем перевіряється *тестовим контролем* та різними видами *письмового опитування* (самостійні, контрольні, есе, педагогічні диктанти, словникова робота, структури тощо);
- якість набуття теоретичних знань і практичних умінь та навичок перевіряється шляхом *виконання практичних завдань, досліджень та презентацій* (аналіз статей, групова робота, робота в парах, ділові ігри, індивідуальні дослідження, захист практичних завдань, сценаріїв, міні-проектів, проведення конкурсів, естафет, вікторин, тренінгів тощо);
- практичне застосування набутих теоретичних знань перевіряється *розв'язуванням педагогічних вправ, задач, завдань, ситуацій*.

При виведенні підсумкової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Для практичних занять встановлюється обов'язковий мінімум оцінок, які має отримати студент впродовж семестру, щоб виконати програму дисципліни. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється усним опитуванням і тестуванням. Виконання індивідуальних завдань завершується підготовкою та захистом презентацій, міні-проектів, індивідуальних досліджень у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Узагальнений критерій</i>
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко у ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило,

	відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання за ваговими коефіцієнтами:

Аудиторна робота			Підсумковий контроль (іспит)
Усне опитування	Письмове опитування	Тестовий контроль	
0,2	0,2	0,2	0,4

Умовні позначення: Т – тема дисципліни, УО – усне опитування, ТК – тестовий контроль.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання за ваговими коефіцієнтами:

Аудиторна робота			Підсумковий контроль (іспит)
Усне опитування	Тестовий контроль	Контрольна робота	
0,1	0,2	0,2	0,5

Умовні позначення: Т – тема дисципліни, УО – усне опитування, ТК – тестовий контроль.

Критерії оцінювання за видами робіт

Усне опитування

Оцінювання знань здобувачів (усне опитування) під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі

	неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Тестовий контроль

Тематичний тест для кожного здобувача складається з п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач, складає 5. Тестування проводиться на кожному занятті і на нього відводиться 10 хвилин (для закритої форми тестів – по дві хвилини на кожне завдання). На наступному занятті оголошуються результати тестування. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою, що виставляється здобувачу, наведена у таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Якщо здобувач отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли здобувач не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Критерії оцінювання реферату

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання реферату
<i>Відмінно</i>	Чітко і правильно витримана структура реферату. Стилiстично та граматично правильно сформульовані структурні частини реферату, що відповідають темі. Оформлення – охайне та естетичне, гармонійно поєднано наукову, змістову складову реферату з елементами творчого підходу. Дотримані терміни здачі реферату та вимоги до його оформлення.
<i>Добре</i>	Незначні порушення у структурі реферату. Оформлення – охайне. Присутні незначні стилістичні та граматичні огріхи у формулюванні частин реферату. Не зовсім доречним є оформлення, що не відповідає вимогам.
<i>Задовільно</i>	Відсутні певні компоненти у структурі реферату. Присутні стилістичні та граматичні помилки у рефераті. Оформлення – неохайне і не відповідає вимогам.
<i>Незадовільно</i>	Структура реферату не дотримана. Мають місце суттєві стилістичні та

	граматичні помилки. Оформлення – неохайне і зовсім не відповідає вимогам. Не дотримані терміни здачі реферату.
--	--

Контрольна робота

Контрольна робота студентів заочної форми навчання включає теоретичне питання та практичне завдання. Зміст та вимоги до написання та оформлення контрольної роботи подані у методичних вказівках, розміщених у Модульному середовищі для навчання ХНУ.

Критерії оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання
<i>Відмінно</i>	Зміст питань розкрито повно і грамотно, правильно використано понятійний апарат; логічний виклад відповіді державною мовою; проявлено творчий підхід та самостійне мислення. Дотримані всі вимоги оформлення контрольної роботи. При написанні допущено дві-три несуттєві похибки.
<i>Добре</i>	Зміст питань розкрито повно. Показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі питань можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь будується на основі самостійного мислення. Дотримані не всі вимоги оформлення контрольної роботи. Допущено дві-три несуттєві помилки.
<i>Задовільно</i>	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.
<i>Незадовільно</i>	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Підсумкова оцінка за семестр, згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС, встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Здобувачі мають можливість отримати знання з окремих тем курсу шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>), п.4. «Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою».

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті) (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>)

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС:

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
А	4,75–5,00	5	Зарахова <i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок

B	4,25–4,74	4	Незараховано	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2		<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

7. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАТЬ

1. Положення «Про порядок здійснення інноваційної діяльності».
2. Сутність соціальної та соціально-педагогічної педагогічної інновації.
3. Основні ознаки інновацій.
4. Повний цикл і послідовність фаз і стадій інноваційного процесу.
5. Механізми стимулювання творчості соціальних працівників.
6. Підходи до класифікації соціальних інновацій.
7. Сутність соціальних технологій як суспільного явища.
8. Проблеми, які можна вирішувати у суспільстві за допомогою соціальних технологій.
9. Види соціальних технологій.
10. Основні напрями інноваційної діяльності в соціальній роботі.
11. Основні види педагогічних нововведень за франц. вченим Е. Брансуїком.
12. Життєвий цикл нововведення.
13. Види новизни.
14. Завдання та особливості інновацій в соціальній сфері.
15. Зміст та специфіка технологій соціальної роботи як виду професійної діяльності.
16. Етапи інноваційного процесу.
17. Поняття про інноваційні соціальні технології.
18. Поняття інноваційної діагностики.
19. Етапи здійснення інноваційної діагностики.
20. Основна мета та завдання інноваційних соціальних технологій.
21. Особливості інноваційних соціальних технологій.
22. Результати педагогічної творчості.
23. Алгоритм впровадження нового.
24. Структура педагогічної інноватики.
25. Типологія нововведень.
26. Види інновацій у системі освіти.
27. Критерії педагогічних інновацій.
28. Рівні нововведень.
29. Еволюція поняття «педагогічна технологія». Історичні аспекти педагогічних технологій. Періоди трансформації змісту понять «педагогічна технологія», «технологія в освіті», «технологія освіти».
30. Сутність педагогічної технології у працях вітчизняних дослідників: В.П. Безпалько, М.В. Кларин, Г.К. Селевко та ін.
31. Сутність та структура педагогічної технології. Структура педагогічної технології за Г.К. Селевком.

32. Виокремлення педагогічної технології в спеціальну галузь гуманітарної науки. Основні етапи розвитку педагогічної технології як науки.

33. Предмет педагогічної технології.

34. Основні ознаки педагогічної технології.

35. Обґрунтування класифікації педагогічних технологій. Класифікація педагогічної технології як науки (А. Нісімчук).

36. Класифікація педагогічних технологій за Г. Селевком.

37. Класичні та альтернативні педагогічні технології.

38. Педагогічні технології початкового навчання.

39. Педагогічні технології закладів нового типу.

40. Особистісно-орієнтовані технології.

41. Сутність та зміст технології виховання.

42. Етапи технології виховання.

43. Виховний ідеал у технології виховання (у системі виховної роботи). Сучасний виховний ідеал.

44. Комплексний підхід до технології виховання.

45. Зміст та тематика виховних справ.

46. Умови оптимального вибору форм і методів технології виховання.

47. Сутність дискусійного підходу. Характеристики дискусії. Функції дискусії.

48. Організація дискусії.

49. Види диспутів. Етапи проведення диспуту.

50. Умови здійснення інноваційної діяльності в Україні.

51. Інноваційна діяльність соціального працівника.

52. Поняття «індивідуальність соціального працівника».

53. Концептуальна модель індивідуальності соціального працівника.

54. Антиінноваційні бар'єри та шляхи їх подолання.

55. Педагогічна технологія і педагогічна майстерність.

56. Педагогічна технологія і педагогічна творчість.

57. Характеристика соціального працівника-технолога (теоретична і «практична» моделі).

58. Проблема технологізації процесу навчання і виховання у педагогічній спадщині А.С. Макаренка.

59. Педагогічна технологія і наукова організація праці соціального працівника.

60. Характеристика педагогічної технології як системи.

61. Основні напрями інноваційної діяльності в соціальній роботі.

62. Сучасний стан рівнів впровадження інноваційних соціальних технологій. Основні види впроваджень.

63. Фактори, які впливають на успішне впровадження і використання інноваційних соціальних технологій.

64. Основні інноваційні технології соціальної роботи у випадку сімейного насильства.

65. Рівні технологій соціальної роботи з неблагополучною у виховному плані сім'єю.

66. Інноваційні методи соціальної роботи з сім'ями різного типу.

67. Сутність інноваційних соціально-педагогічних методів у роботі з різними типами сімей.

68. Сутність методу «рівний-рівному» та вуличної соціальної роботи у роботі з різними типами сімей.

69. Основні інноваційні форми індивідуальної соціальної роботи з різними типами сімей.

70. Основні інноваційні форми групової соціальної роботи з різними типами сімей.

71. Основні інноваційні форми вуличної соціальної роботи з різними типами сімей.

72. Інноваційні технології соціальної опіки і піклування в Україні.

73. Сутність інноваційних напрямків роботи соціальних працівників з дітьми-сиротами та дітьми позбавлених батьківського піклування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Інноваційні технології соціальної та соціально-педагогічної роботи» забезпечений такою навчально-методичною літературою:

1. Методичні вказівки для практичних занять.
2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів.
3. Методичні вказівки для студентів заочної форми навчання.
4. Рекомендована література (основна та додаткова).
5. Презентації матеріалів до тем (у модульному середовищі на сторінці курсу).

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Базиль Л. Формування ІКТ-компетентності вчителя як складний і безперервний процес [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// elibrary.kubg.edu.ua/2982/1/Bazil_L_2.pdf](http://elibrary.kubg.edu.ua/2982/1/Bazil_L_2.pdf).
2. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти» колективна монограф. Тернопіль ЗУНУ, 2022 560с.
3. Сутність поняття ІКТ-компетентності педагога. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://refdb.ru/look/1758637.html>.
4. Artificial Intelligence [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/artificial-intelligence>
5. Thaller M. Controversies around the Digital Humanities: An Agenda. Historical Social Research. Historische Sozialforschung. 2021. Vol. 37. No. 3(141). P. 7–23. URL: <https://www.jstor.org/stable/41636594>

Додаткова

1. Петрочко Ж.В. Сімейно орієнтований підхід у соціально-педагогічній роботі. Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки. Ніжин, 2016. № 1. С. 59–64.
2. . Петрочко Ж.В., Кияниця З.П. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : пос. у 2-х ч. ; Ч. 1. Сучасні орієнтири та ключові технології. К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с
3. Veretenko T., Lekholetova M. The formation of health-preserving competence as a task of the professional training of social pedagogues and workers in higher educational institutions Ukraine. Modern Technologies of Society Development. Collective Scientific Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2019. P. 108–118. URL: http://pedagogika.wszia.opole.pl/ebook/2019_3.pdf (application date: 17.04.2019) ISBN 978-83-946765-6-8
4. Vainola R.Kh., Khliestova S.S. Characteristics of the experimental work on the formation of university student's deontological culture in the process of socioeducational work.- Science and education. Scientific and practical jornal, 4/CLVII

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Репозитарій ХНУ. URL : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>
2. Електронна бібліотека ХНУ. URL : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php .